C/2026/903

11.2.2026

Zveřejnění žádosti o zápis zeměpisného označení v souladu s čl. 15 odst. 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1143

(C/2026/903)

Ve lhůtě tří měsíců ode dne tohoto zveřejnění mohou orgány členského státu nebo třetí země nebo fyzická nebo právnická osoba s oprávněným zájmem, které jsou usazeny nebo mají bydliště ve třetí zemi, podat Komisi námitku v souladu s článkem 17 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1143 ([1]).

JEDNOTNÝ DOKUMENT

Označení původu a zeměpisná označení zemědělských produktů

„Patata de Valderredible“

EU č.: PGI-ES-03349

Předloženo dne 16. září 2024

1. **Název (názvy)**

„Patata de Valderredible“

2. **Druh zeměpisného označení**

CHOP ☐ CHZO ☒

3. **Země, ke které vymezená zeměpisná oblast patří**

Španělsko

4. **Popis zemědělského produktu**

4.1 *Klasifikace zemědělského produktu podle čísla a kódu kombinované nomenklatury, jak je uvedeno v čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2024/1143*

07 – JEDLÁ ZELENINA A NĚKTERÉ KOŘENY A HLÍZY

0701 – Brambory, čerstvé nebo chlazené

4.2 *Popis zemědělského produktu, k němuž se vztahuje zapsaný název*

Produkt s chráněným zeměpisným označením „Patata de Valderredible“ je vymezen jako hlízy druhu Solanum tuberosum L. pěstovaných odrůd „Agria“, „Baraka“, „Jaerla“, „Kelly“ a „Spunta“.

„Patata de Valderredible“ má tyto organoleptické vlastnosti:

— ·Průměr mezi 40 mm a 75 mm, většinou přes 60 mm.

— ·Dužina má žlutou až sytě žlutou barvu.

— ·Podlouhlý oválný nebo zakulacený oválný tvar.

— ·Pevná a konzistentní struktura.

— ·Hladká slupka bez malformací, s očky na povrchu.

([1]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1143 ze dne 11. dubna 2024 o zeměpisných označeních pro víno, lihoviny a zemědělské produkty, jakož i zaručené tradiční speciality, a o nepovinných údajích o jakosti pro zemědělské produkty, kterým se mění nařízení (EU) č. 1308/2013, (EU) 2019/787 a (EU) 2019/1753 a zrušuje nařízení (EU) č. 1151/2012 (Úř. věst. L, 2024/1143, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj).

Konkrétní povaha těchto obecných vlastností se liší podle příslušné odrůdy:

	„Agria“	„Baraka“	„Jaerla“	„Kelly“	„Spunta“
Průměr (v mm)	50–75	60–75	40–60	50–75	40–60
Tvar	podlouhlý oválný až zakulacený	zakulacený oválný až kulatý	zakulacený oválný až kulatý	podlouhlý oválný až zakulacený	podlouhlý oválný až zakulacený oválný
Textura	pevná	pevná	pevná a konzistentní	pevná a konzistentní	pevná
Barva dužiny	sytě žlutá	žlutá	sytě žlutá	žlutá	žlutá

„Patata de Valderredible“ má dále tyto fyzikální a chemické vlastnosti:

— ·Obsah sušiny vyšší než 20 %.

— ·Obsah vitaminu C nejméně 20 % (20 mg/100 g syrových brambor).

4.3 *Odchylky týkající se získávání krmiva (pouze u produktů živočišného původu označených chráněným označením původu) a omezení týkající se získávání surovin (pouze u zpracovaných produktů označených chráněným zeměpisným označením)*

—

4.4 *Specifické kroky při produkci, které se musejí uskutečnit v označené zeměpisné oblasti*

Kroky při produkci, které probíhají ve vymezené zeměpisné oblasti, jsou pěstování (setí a sklizeň).

4.5 *Zvláštní pravidla pro balení, krájení, strouhání atd. zemědělského produktu, k němuž se vztahuje zapsaný název*

Balení probíhá ve vymezené zeměpisné oblasti vzhledem k nutnosti minimalizovat případné ztráty konečné kvality produktu v důsledku přepravy a nevhodných skladovacích podmínek.

Balení musí probíhat v dávkách stejné odrůdy a průměru s čistým obsahem do 25 kg.

Obal musí být nový, čistý a vyrobený z materiálů, které umožňují požadované větrání, uchování a přepravu produktu, jako jsou síťové sáčky nebo pytle.

Balení probíhá ve vymezené zeměpisné oblasti vzhledem proto, aby se minimalizovaly případné ztráty konečné kvality produktu v důsledku přepravy a nevhodných skladovacích podmínek.

4.6 *Zvláštní pravidla pro označování zemědělského produktu, k němuž se vztahuje zapsaný název*

Na všech obalech, v nichž je uložen chráněný produkt, musí být uvedeno logo CHZO „Patata de Valderredible“ a nápis „Indicación Geográfica Protegida Patata de Valderredible“ [Chráněné zeměpisné označení Patata de Valderredible] nebo „IGP Patata de Valderredible“ [CHZO Patata de Valderredible]. Na obalu musí být jasně uvedeno, jakou odrůdu brambor obsahuje.

Každé balení musí být rovněž opatřeno očíslovanou certifikační etiketou s logem CHZO, kterou vydává řídicí orgán.

5. **Stručné vymezení zeměpisné oblasti**

Oblast produkce brambor „Patata de Valderredible“ je omezena na obec Valderredible (Kantábrie).

6. **Souvislost se zeměpisnou oblastí**

Uznání tohoto chráněného zeměpisného označení je založeno na specifických vlastnostech produktu s CHZO „Patata de Valderredible“, které jsou dány jeho zeměpisným původem, a na pověsti, kterou získal.

Specifické vlastnosti, které lze přičítat zeměpisnému původu

Obec Valderredible se nachází v oblasti, kde přímořské podnebí vnitřních kantaberských údolí přechází do kontinentálního podnebí španělské náhorní plošiny Meseta Central.

Klimatické podmínky oblasti jsou dány jejím reliéfem, vysokou průměrnou nadmořskou výškou a vzdáleností od oceánu. Podnebí je chladné (průměrná roční teplota kolem 10 °C) a vlhké (přibližně 700 mm srážek).

Obec disponuje půdami vhodnými k pěstování brambor – provzdušněné půdy a substráty, které jsou spíše písčité než jílovité, se vyskytují zejména v okolí řeky Ebro. Jde o vhodné podmínky pro pěstování této konkrétní hlízy, jež vyžaduje pH v rozmezí 5,5 a 7, kterému tyto půdy obvykle odpovídají.

Zdrojem srážek v této zeměpisné šířce je téměř výhradně působení západních povětrnostních front. To znamená, že srážky jsou v jednotlivých ročních obdobích rozloženy poměrně nepravidelně a v létě je jich zvláště málo.

Pokud však existuje jeden rozhodující faktor, pak je to teplota. Období mrazů trvá od října do května, nejnižší teploty jsou v období od prosince do března. V květnu a říjnu, kdy se průměrné minimální teploty pohybují kolem 5 °C, je výskyt silných mrazů velmi nepravděpodobný a teploty pod 0 °C jsou výrazně méně časté.

Uvedené klimatické podmínky pěstování omezují, protože mráz může poškodit mladé rostliny nebo hlízy, které jsou navíc náchylné k plísňovým onemocněním. To je však zároveň výhoda, neboť převážně to je důvodem jedinečnosti a uznání produktu „Patata de Valderredible“.

Brambory „Patata de Valderredible“ se vyznačují vyšším podílem sušiny a vitaminu C než ostatní odrůdy (Aptitudes físicas y nutricionales de ocho tipos de patata [Fyzikální a nutriční vlastnosti osmi druhů brambor], Froilán, 2024).

Vysoký obsah sušiny v bramborách „Patata de Valderredible“ úzce souvisí se specifickými klimatickými podmínkami oblasti, v níž se vyskytují: pozdní mrazy a průměrné teplotní minimum činí zhruba 5 °C. Podle studií o pěstování brambor mají na obsah sušiny v hlízách významný vliv mírné teploty a délka růstového cyklu (Efecto del clima en la calidad del tubérculo de patata [Vliv klimatu na kvalitu bramborových hlíz], García et al., 2018). V případě brambor „Patata de Valderredible“ činí podíl sušiny oproti stejným odrůdám pěstovaným v jiných oblastech více než 20 % (Aptitudes físicas y nutricionales de ocho tipos de patata [Fyzikální a nutriční vlastnosti osmi druhů brambor], Froilán, 2024).

Vyšší obsah vitaminu C neboli kyseliny askorbové má tentýž původ. Nižší teploty během růstu a sklizně omezují rozklad vitaminu C, který se rozkládá rychleji právě při vysokých teplotách. K udržení vyššího obsahu vitaminu C v bramborách tak přispívá vystavení mírným teplotám a omezení tepelného stresu. Dlouhá doba růstu rovněž umožňuje rostlinám vytvořit si vyšší hladinu antioxidantů, včetně vitaminu C, který přispívá k jejich ochraně před stresem z prostředí.

Na základě zkušeností producentů a znalostí získaných v průběhu desetiletí byly vybrány nejvhodnější odrůdy pro pěstování „Patata de Valderredible“ a zvolena optimální doba pro jejich výsev s ohledem na klimatické faktory. Tyto zkušenosti a znalosti potvrzují výzkumy prováděné v okrese Valderredible od roku 1996 jako například *Estudio del cultivo, almacenamiento y comercialización de la „Patata de Valderredible“* [Studie týkající se pěstování a skladování brambor „Patata de Valderredible“ a jejich uvádění na trh] (M. A. Gómez, 1996) nebo *Proyecto de investigación sobre producción de patatas en Valderredible. Ensayo de variedades* [Výzkumný projekt produkce brambor ve Valderredible – testování odrůd] (M. A. Gómez, 1997).

Dobrá pověst

Podle četných bibliografických pramenů byly brambory dovezeny do obce Valderredible, oblasti náležící k okresu Campoo-Los Valles, v roce 1797.

Jako první tuto událost zmiňuje Ángel de los Ríos y Ríos v článku „El Centenario de las patatas“ (Sté výročí brambor), který vyšel v časopise *Campoo* 1. ledna 1897. Podle tohoto článku došlo k dané události sto let před jeho vydáním, tedy v roce 1797.

Tehdy, kolem roku 1797, zahájila Královská kantaberská společnost přátel venkova kampaň na podporu pěstování brambor. Protože šlo o první zemědělskou produkci, kterou tato společnost podporovala, byl ustaven výbor, jehož cílem bylo „zlepšit a obnovit druhy brambor a zároveň usnadnit jejich aklimatizaci v rozmanitých klimatických podmínkách a ušetřit na dopravě“.

První zmínka o pěstování brambor v obci Valderredible pochází z roku 1820.

Rychlé přijetí a rozšíření brambor v údolí Valderredible je hojně zmiňováno ve Slovníku Pascuala Madoze (1845–1850). Ten dokumentuje přítomnost pěstování brambor ve 34 z 52 populačních jednotek, z nichž se skládá obec Valderredible. Ve 13 obcích není o pěstování brambor žádná zmínka – což nemusí nutně znamenat, že se zde brambory nepěstovaly, ale spíše to, že nebyly považovány za základní plodinu – a o 5 populačních jednotkách nejsou z této doby vůbec žádné zmínky.

Brambory se prodávaly na velkých trzích v městech Reinosa a Torrelavega a v dalších částech provincie. Brambory byly rovněž přepravovány po železnici na trhy mimo region, například do Madridu a do východní části Pyrenejského poloostrova (Levante). Již v době první světové války si zemědělci v Levante si brambor „Patata de Valderredible“ velmi cenili jakožto sadbových brambor.

V průběhu 20. století se brambory staly hlavním bohatstvím obce Valderredible. Tato plodina má pro údolí takový význam, že zpráva o hospodaření obce Valderredible za roky 1931–1932 uvádí, že jedním z hlavních přínosů údolí byla produkce sadbových brambor na zavlažované zemědělské půdě, kterých se v roce 1932 sklidilo odhadem 85 000 tun. Tento trend pokračoval i v 50. letech 20. století, jak je patrné z rozhovoru s Antoniem Rodríguezem (starostou Valderredible), který byl otištěn v novinách Fontibre v listopadu 1956 a v němž je zmíněno, že největším bohatstvím údolí je zemědělství, „zejména pěstování brambor, které celkově vyprodukuje každý rok více než 10 milionů kilogramů“.

I v posledních desetiletích 20. století a na počátku 21. století jsou brambory stále hlavní zemědělskou plodinou obce Valderredible.

Výsledkem této symbiózy mezi tradicí a přírodním prostředím je konečný produkt s výraznými organoleptickými vlastnostmi.

Kromě tradiční obliby a podpory, kterých se jim dostává ve vědeckých a informačních publikacích, mají brambory „Patata de Valderredible“ i komerční úspěch. Nejenže jsou často k dostání na trzích, v hypermarketech a zelinářstvích, ale jejich původ a jedinečný charakter představují skutečnou přidanou hodnotu při komunikaci se spotřebitelem.

Příkladem je webová stránka Frutería El Vergel, která v obchodním popisu uvádí: „Patata de Valderredible jsou brambory, které jsou pro Kantábrii nejtypičtější; rostou na nejkrásnějších březích, v místech, kde pramení řeka Ebro“. Tato slova zdůrazňují neoddělitelnou souvislost mezi produktem a oblastí a posilují jeho symbolický charakter.

Produkt uvádí pod názvem „Patata Valderredible“ i řetězec supermarketů Lupa, čímž podobným způsobem přispívá k jeho zviditelnění a přímému spojení se zeměpisnou oblastí původu, což dále zvyšuje prestiž produktu a napomáhá k jeho jedinečnosti.

Na vnitrostátní úrovni jsou brambory „Patata de Valderredible“ uznávány a ceněny v cestovním ruchu a gastronomii, kde jsou zmiňovány v kulinářských kruzích. V roce 2021 se bramborům věnoval prestižní turistický průvodce Guía Repsol v článku s názvem „La patata de Valderredible, un tesoro a buen precio. Tiempo de patatas“ [Patata de Valderredible, poklad za dobrou cenu. Čas brambor], v němž bylo poukázáno na to, jak se tato plodina, která se v jižní Kantábrii na březích řeky Ebro pěstuje již více než pět století, stala základní potravinou a symbolem identity tohoto údolí.

Recepty s použitím brambor „Patata de Valderredible“ lze navíc nalézt v publikacích na uznávaných digitálních platformách. Byly zveřejněny například recepty na kuřecí maso s brambory Patata de Valderredible (*El Diario de Cantabria*, 2022) a na Patata de Valderredible s ančovičkami a krabem (*El Diario Montañés*, 2022).

Na výjimečnost brambor „Patata de Valderredible“ bylo hojně poukazováno i v médiích. *El Diario Montañés* (2024) uvádí: „tyto brambory vynikají svým oválným a podlouhlým vzhledem a slupkou, na níž ulpívají malé skvrnky hlíny, což jim dodává jedinečnou chuť. ‚Půda ve Valderredible dává našim bramborám zvláštní charakter‘, vysvětluje jeden z pěstitelů.“ Tento popis zdůrazňuje přímou souvislost mezi produktem a oblastí a také autenticitu, která jej odlišuje.

Také významné celostátní televizní stanice, jako je RTVE, propagovaly jedinečnost brambor v tak kultovních pořadech, jako je „España Directo“ (2016) a „Aquí la Tierra“ (2024), v nichž byla zdůrazněna nejen chuť a kvalita brambor, ale také kulturní a krajinná hodnota prostředí, v němž se pěstují.

Obrázek o produktu dále dotvořila stanice Cadena SER (Radio Santander), podle níž jsou brambory „Patata de Valderredible“ „pokladem z Valderredible“ (Cadena SER, 2021), což potvrzuje jejich výjimečnou roli v jídelníčku Kantábrie.

Brambory však přesahují pouhou kulinářskou úroveň a stávají se symbolem společenské angažovanosti. Dobrým příkladem byl čin, o němž informoval deník *El Diario Montañés* (2021) a který spočíval v darování jedné tuny brambor „Patata de Valderredible“ potravinové bance. Tento příklad svědčí o spojení produktu s hodnotami solidarity a kolektivní odpovědnosti.

Odkaz na zveřejnění specifikace zeměpisného označení:

https://www.alimentosdecantabria.com/documents/33877265/35170950/Pliego+de+Condiciones+IGP+Patata+de+Valderredible_AGOSTO25.pdf/0032663a-531e-18ae-087e-3ecdcc9dec28?t=1758712930734